

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.С. Цепенда

27 лютого 2019 р.

ПРОГРАМА
вступного випробування з

Педагогічних дисциплін та фахових методик початкової освіти

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

013 Початкова освіта

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання за неспорідненою спеціальністю у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування на основі ступеня бакалавра, спеціаліста для несуміжних спеціальностей (додатковий фаховий іспит) з **«Педагогічних дисциплін та фахових методик початкової освіти»** є перевірка знань абітурієнтів і їх допуск до фахового вступного випробування для навчання за спеціальністю **013 «Початкова освіта»**, ОР-магістр у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Програма містить основні питання з «Педагогічної інноватики», «Педагогічної майстерності», «Методики виховної роботи», «Музичного виховання з методикою навчання в початковій школі», «Образотворчого мистецтва з методикою навчання в початковій школі», «Методики трудового навчання в початковій школі» та перелік рекомендованої літератури.

ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА

Педагогічна інноватика в системі сучасної науки та освіти. Сутність педагогічної інноватики. Об'єкт, предмет та завдання педагогічної інноватики як науки. Структура педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних нововведень. Науково-понятійний апарат сучасної педагогічної інноватики. Нормативне забезпечення освітнього процесу Нової української школи. Мета і компоненти Концепції Нової української школи. Зміст Державного стандарту початкової освіти.

Історія виникнення технологічного підходу. Педагогічна технологія: поняття, сутність, особливості. Класифікація педагогічних технологій. Поняття авторської педагогічної технології. Компетентнісний підхід в освіті як системна інновація. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін. Роль і місце інтеграції в початковій школі.

Сутність та особливості інтегрованого навчання. Переваги інтегрованого навчання. Критичне мислення як ментальний процес. Технологія «Читання та письмо для розвитку критичного мислення». Стратегії розвитку критичного мислення. Діяльнісний підхід. Організаційні системи Daily 5 (Читання і письмо) і Daily 3 (Математика). Інтегрований урок як одна з нетрадиційних форм організації навчання учнів початкової школи. Практика ранкових зустрічей у Новій українській школі.

Інтерактивне навчання як інноваційна технологія організації освітнього процесу. Сутність інтерактивного навчання. Мета та завдання інтерактивного навчання. Класифікація інтерактивних методів навчання. Застосування інтерактивних методів навчання на уроках у початковій школі. Інтерактивний

урок, його структура. Оцінювання навчальних досягнень учнів на інтерактивному уроці.

Проектне навчання. Сутність та мета проектного навчання. Типи проектів. Основні етапи проектної діяльності. Переваги проектного навчання. Особливості втілення проектної технології в початковій школі. Роль педагога в проектній діяльності учнів. Роль батьків у проектній діяльності учнів.

Проблемне навчання як складник сучасних освітніх технологій. Основні характеристики проблемного навчання. Педагогічні функції проблемного навчання. Етапи проблемного навчання. Інноваційні методи проблемного навчання. Технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера.

Готовність педагога до інноваційної діяльності. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Структура готовності педагога до інноваційної педагогічної діяльності. Педагогічна творчість як основа створення педагогічних інновацій. Педагогічне новаторство в системі освіти. Технологія портфоліо. Педагогіка партнерства: основні ідеї принципи та сутність. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання.

Застосування інформаційно-комінікаційних технологій у професійній діяльності сучасного педагога. Цифрова грамотність учителя Нової української школи. Мобільне навчання в системі сучасних освітніх технологій. Гейміфікація (E-LEARNING) як засіб підвищення ефективності навчання на уроках у початковій школі. Змішане навчання в початковій школі. Технологія «перевернутого навчання» в початковій школі».

Інклюзивна освіта: сутність, мета, завдання і принципи впровадження. Компетентність учителя як запорука ефективності інклюзивного навчання. Організація роботи педагогічного персоналу з дітьми з особливими освітніми потребами. Оцінювання навчальних досягнень учнів в інклюзивному класі. Напрями та форми роботи із батьками дітей з особливими освітніми потребами.

Особливості змісту педагогічної технології «Будинок вільної дитини» М. Монтесорі. «Йена-план-школа» П. Петерсена. Антропософські школи Р. Штейнера. Особливості змісту вальдорфської педагогіки. «Школа успіху і радості» С. Френе. «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі. Особливості змісту педагогічної технології «Школа діалогу культур» В. Біблера. Технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера. Технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Богданова І. М. Педагогічні інновації в школі підготовки вчителя: кінець ХХ – початок ХХІ століття: монографія. Одеса : М.П. Черкасов. 2009. 157 с.
2. Бондар В. І. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі : навчальний посібник. Полтава, 2009. 251 с.
3. Гриньова М. В. Педагогічні технології : теорія та практика : навч.-метод. посіб. Полтава, 2006. 230 с.

4. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття). URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/896-93-p>.
5. Державна програма «Вчитель». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-p>.
6. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>.
7. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. Київ, 2012. 352 с.
8. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. Харків, 2009. 176 с.
9. Зайчук В. О., Нісімчук А. С., Білан А. Д. Сучасні педагогічні технології : дидактично-інноваційний аспект. Т.2. Луцьк, 2009. 312 с.
10. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/1556-18>.
11. Закон України «Про загальну середню освіту». Книга вчителя початкової школи : довідкові матеріали для організації роботи вчителя. Упор. Г. Ф. Древаль, А. М. Заїка. Харків : Торсінг плюс, 2006. С. 70–97.
12. Закон України «Про освіту». URL: <https://osvita.ua/school/reform/57472/>.
13. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник. За заг. ред. О. І. Огієнко. Київ, 2016. 120 с.
14. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
15. Національна доктрина розвитку освіти України. URL: <file:///C:/Users/Юрій/Downloads/natsionalna%20doktryna.pdf>.
16. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. URL: <http://ukraine.uaravno.net/data/base28/ukr28703.htm>.
17. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки (схвалена Указом Президента України від 25.06.2013 року №344/2013).
18. Підласий .П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. Київ, 2006. 616 с.
19. Стребна О. В., Соценко А. О. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи. Харків, 2007.176 с.
20. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред.. В.Г. Кременя. Київ: Педагогічна думка. 2008. 472 с.
21. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. Київ, 2012. 224 с.

Інформаційні ресурси

1. Великий тлумачний словник. URL: <http://sum.in.ua/s/integracija>.
2. Вчитель у мережі. URL: <https://sites.google.com/site/ulejconf>.
3. Дебати як педагогічна технологія. URL: <http://osvita.ua/school/method/technol/369/>.
4. Єдине освітнє інформаційне вікно України. URL: <http://www.osvita.com>.
5. Інструктивно-методичний лист МОНмолодьспорт №1/9-384 дс1 18/05/2012 р. «Організація навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання». URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/29627/.

6. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи. URL: <http://nus.org.ua/articles/integrované-navchannya-tematychnyj-i-diyalnisnyj-pidhody-chastyna-1/>.
7. Інформаційний портал «Знання» URL: <http://znannya.info>.
8. Конвенція о правах инвалидов и Факультативный протокол к ней: Принята резолюцией Генеральной Ассамблеи ООН 61/106 от 13.12.2006. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/disabled.shtml.
9. Конвенция о правах ребенка: Принята резолюцией 44/25 Генеральной Ассамблеи от 20.11.1989 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/childcon.shtml.
10. Концепція розвитку інклюзивної освіти (від 01.10.2010 р.) // Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання. Наказ МОН №912 від 01.10.2010 року. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/91893
11. Метод проектів – ефективна технологія навчання. URL: <http://osvita.ua/school/method/technol/1415/>.
12. Мультимедійні технології. URL: <http://schoolplusnet.com/art/Methodika-vikoristannya-multimeda-tehnologj-na-urots/>.
13. Освіта UA. URL: <http://osvita.ua>.
14. Освіта і Наука URL: http://firstedu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=93&Itemid=34.
15. Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>.
16. Педагогічна бібліотека. URL: <http://www.pedlib.clx.ru>.
17. Портал сучасних педагогічних ресурсів. URL: <http://www.intellect-invest.org.ua>.
18. Примакова В.В. Інноваційні технології навчання в сучасній початковій школі. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tvo/2011_4/003.pdf.
19. Проектне навчання: коротко про головне. URL: <http://nus.org.ua/view/proektne-navchannya-korotko-pro-golovne/>.

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Сутність і структура педагогічної діяльності. Особливості педагогічної діяльності. Види педагогічної діяльності.

Поняття про педагогічну майстерність та шляхи її формування. Гуманістична спрямованість особистості сучасного вчителя. Професійна компетентність та критерії її визначення. Професійно-педагогічні уміння і навички вчителя початкової школи. Основні психолого-педагогічні здібності вчителя.

Критерії та рівні педагогічної майстерності.

Система самовиховання вчителя. Основні етапи самовиховання вчителя.

Порівняльна характеристика діяльності педагога-майстра і педагога-початківця.

Педагогічний такт учителя. Рівні педагогічного такту. Педагогічний такт і педагогічна тактика.

Педагогічна ситуація. Види педагогічних ситуацій. Педагогічні задачі та способи їх вирішення.

Педагогічні конфлікти. Причини їх виникнення. Правила поведінки вчителя у конфліктних педагогічних ситуаціях.

Педагогічне спілкування. Структура педагогічного спілкування. Психолого-педагогічна характеристика стилю педагогічного спілкування. Стили спілкування вчителів початкових класів. Авторитарний стиль педагогічного спілкування. Ліберальний стиль педагогічного спілкування. Демократичний стиль педагогічного спілкування.

Моделі педагогічного спілкування. Характеристика моделей спілкування «Монблан», «Китайська стіна», «Робот», «Товариш», «Локатор», «Глухар», «Я сам», «Гамлет».

Суть авторитету вчителя початкової школи. Структура педагогічного авторитету. Критерії та рівні педагогічного авторитету. Імідж учителя.

Педагогічна техніка як форма організації поведінки вчителя початкової школи.

Поняття «педагогічна техніка» і її складники.

Спільне в театральній і педагогічній майстерності. Відмінне в театральній і педагогічній майстерності. Значення театральної педагогіки у формуванні педагогічної майстерності вчителя початкової школи.

Увага і спостережливість учителя початкової школи. Роль педагогічної уваги вчителя в організації педагогічного процесу в початковій школі.

Роль педагогічної уваги вчителя в організації педагогічного процесу в початковій школі. Уява вчителя. Роль педагогічної уяви вчителя в організації педагогічного процесу в початковій школі.

Основи техніки мовлення. Дихання. Голос. Дикція. Культура мовлення вчителя.

Основи мімічної і пантомімічної виразності.

Поняття про педагогічну творчість учителя в навчально-виховному процесі. Складники та рівні педагогічної творчості вчителя початкової школи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баранова Н.П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 159 с.
2. Берегова С. Д. Секрети вихованої людини. Година спілкування. *Педагогічна майстерність*. 2018. №7 (91). С. 18-22.
3. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача. К.:КНЕУ, 2005. 336 с.
4. Васянович Г. Педагогічна етика. Львів: Норма, 2005. 344 с.
5. Волкова Н. П. Педагогіка. К.: Академія, 2001. 528 с.
6. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. / Н. П. Волкова. – К.: Академія, 2006. 256 с.
7. Гехт Яков. Освіта — коли кожен учень є вчителем, а кожен учитель — учнем. *Педагогічна майстерність*. 2018. №10 (94). С. 36-38.
8. Гін В. І. Прийоми педагогічної техніки. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. 176 с.

9. Гніда Т. Б. Стресостійкість — складова професійної компетентності педагога. *Педагогічна майстерність*. 2018. №2 (86). С. 28-33.
10. Гриньов В. М., Золотухіна С. Т. Педагогічна майстерність учителя. Харків: ОВС, 2006. 224 с.
11. Гриньова М.В. Педагогічна майстерність учителя як основа педагогіки добра І.А.Зязюна. *Імідж сучасного педагога*. №6. (183). 2018. С.14-18.
12. Єфремова Г. Л. Причини та наслідки шкільного булінгу. *Педагогічна майстерність*. 2018. № 1 (85). С. 37-43
13. Кіліченко О. І., Кланічка. І .М. Основи педагогічної майстерності: модульно-кредитний підхід. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
14. Ковальчук Л. О. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
15. Красножон К. В., Мордач В. В. Методичне об'єднання класних керівників — перші кроки професійної майстерності. *Педагогічна майстерність*. 2018. №6 (90). С. 36-42.
16. Мартиненко С., Кипиченко Н. Стратегії педагогічного спілкування: сутність та методика діагностування . *Рідна школа*. 2017. № 5-6. С. 16-20.
17. Марченко О. Г. Основи педагогічної майстерності. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 112 с.
18. Матвеева Н. О. Педагогічна майстерність: навчально-методичний супровід самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ : НАІР, 2015. 327 с.
19. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. : навчальний посібник. К.: ВАТ «КДНК», 2001. 656 с.
20. Педагогічна майстерність / За ред. В.М. Гринькової, С.Т. Золотухіної. Харків «ОВС», 2006. 224 с.
21. Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / За ред. проф. В. М. Гриньової, С. Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків: «ОВС», 2006. 224 с.
22. Педагогічна майстерність: підручник / За ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 2004. 422 с.
23. Педагогічна майстерність: хрестоматія / За ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 2006. 606 с.
24. Пихтіна Ніна Порфиріївна. Основи педагогічної техніки: навч. посібник .- Рек. МОН. К.: ЦУЛ, 2013. 316 с.
25. Пищик О. В. Розвиток комунікативної культури. Методичні рекомендації для керівників закладів освіти. *Педагогічна майстерність*. 2018. №9 (93). С. 10-16.
26. Сидорова О. П. Учимся бути толерантними. Виховний захід. *Педагогічна майстерність*. 2018. № 7 (91). С. 12-15.
27. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. К.: Міленіум, 2006. 346 с.
28. Страшна Л. В. Виховний вплив колективу на особистість. *Педагогічна майстерність*. 2018. №1 (85). С. 33 -37.

29. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник / В. М. Теслюк, П. Г. Лузан, Л. М. Шовкун. К. : ДАККіМ, 2010.
30. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності: підручник. К.: Видавництво Ліра-К, 2015. 340 с.
31. Томусяк В. І. Тренінг толерантності для вчителів. *Педагогічна майстерність*. 2018. №7 (91). С. 26-33.
32. Туріщева Л. В. Творчість у педагогічній діяльності. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 128 с.
33. Федорчук В. В. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. 140 с.
34. Шевченко О. А., Хозраткулова І. А. Тренінги професійного становлення молодих педагогів. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 112 с.
35. Шумейко Н. Л. Конкурс педагогічної майстерності — шлях до професійної компетентності. *Педагогічна майстерність*. 2018. №4 (88). С. 27-34.
36. Юрко О. Р., Іськович Р. Р. Діалог «суспільство — вчитель». Роздуми про підміну понять. *Педагогічна майстерність*. 2018. № 2 (86). С. 15-19.

МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Особливості організації виховної роботи в початковій школі. Поняття виховної роботи.

Суть технологічного підходу у вихованні. Поняття про технологію виховання. Завдання технологій виховання.

Форми організації виховної роботи, їх поділ та характеристика. Вимоги щодо організації виховної роботи зі школярами.

Поняття комплексності у вихованні. Методика колективного творчого виховання (за І. Івановим). Колективна творча справа. Тематика виховних справ. Виховна справа як система. Аналіз виховної справи. Методика організації колективної творчої справи.

Діагностична діяльність педагога. Поняття вихованості та його показники. Діагностика і вимірювання вихованості. Критерії вихованості особистості школяра. Рівні вихованості школяра. Методи діагностики вихованості школярів. Діагностика виховного процесу. Самодіагностика особистості. Критерії ефективності виховної роботи.

Педагогічна освіта батьків. Методи роботи з батьками. Співпраця школи, сім'ї та громадськості у вихованні учнів. Особливості організації спільної діяльності батьків і дітей. Діяльність учителя з формування педагогічної культури батьків. Батьківський комітет класу та його функції. Способи залучення батьків до виховної роботи. Традиційні форми роботи з батьками учнів. Інноваційні форми роботи з батьками учнів. Методика організації родинних виховних заходів. Родинні виховні традиції.

Виховна робота в групі продовженого дня. Специфіка роботи вихователя групи продовженого дня.

Функції класного керівника. Напрями виховної роботи класного керівника. Зміст роботи та завдання класного керівника. Модель діяльності класного керівника. Методика організації виховного заходу класним керівником. Вимоги до складання плану виховної роботи класним керівником. Робота класного керівника з вивчення учнів класу. Методика написання характеристики учня. Програма вивчення класного колективу. Методика написання характеристики класу. Форми роботи класного керівника з учнями. Критерії оцінювання діяльності класного керівника.

Методика підготовки та проведення класної години, її функції. Форми проведення класних годин.

Методика підготовки та проведення класних зборів. Схема аналізу класних зборів.

Методика проведення педагогічного консилиуму.

Методика проведення бесіди зі школярами. Методика проведення індивідуальної бесіди. Методика проведення фронтальної бесіди. Методика проведення етичної бесіди.

Читацька конференція. Форми та методи формування читацької культури молодших школярів.

Методика проведення усного журналу.

Методика проведення дискусії.

Методика організації індивідуальної виховної роботи.

Методика проведення ділової гри.

Організація і методика самовиховання.

Методика аналізу виховного заходу.

Врахування вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів при організації виховної роботи.

Оптимальні варіанти використання народознавства у початковій школі. Народно-педагогічні засоби виховання дітей.

Мета, завдання та структура загальноосвітніх закладів інтернатного типу. Етапи самопідготовки і вимоги до її проведення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баранюк І. Г. Слово – Природа – Краса в педагогічній системі Василя Сухомлинського : монографія . Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2017. 252 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: підручник К.: Либідь, 2008. 848 с.
3. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку. Навчальний посібник. Київ, Академвидав, 2012. 256 с.
4. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посібник. 3-тє вид., доопр. і доп. . К.: Знання, 2008. 566 с.
5. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник. 2-ге вид., переробл., доповнене. К.: Академвидав, 2007. 614 с.
6. Державний стандарт початкової освіти. URL:<http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>

7. Закон України «Про освіту»
URL:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172145.html
8. Закон України «Про позашкільну освіту» // Освіта. – 1990. – 29 вересня. Або
URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
9. Закон України «Про освіту» (2017 р). URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011- %D0%BF](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF)
10. Заходи щодо реалізації концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді / Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06. 2015 р. № 641. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/
11. Заходи щодо реалізації концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді / Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06. 2015 р. № 641 URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/ Заходи щодо реалізації концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді / Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06. 2015 р. № 641 URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/
12. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посібник. 2-ге вид., доп. і переробл. К.: Вища школа, 2005. 343 с.
13. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
14. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання-Прес, 2003. 418 с.
15. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник. Харків: ОВС, 2002. 400 с.
16. Максимюк С. П. Педагогіка: навч. посібник . К. : Кондор, 2005. 667 с.
17. Матвієнко О. В. Виховання молодших школярів: теорія і технологія: навч. посібник . К. : ВД «Стилос», 2006. 543 с.
18. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник. 5-те вид., доповн. і переробл. К., 2007. 656 с.
19. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. URL: <http://ukraine.uapravo.net/data/base28/ukr28703.htm>. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. URL:<http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-3b2118269809f/list-d4a04af326>
20. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. URL:<http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-3b2118269809f/list-d4a04af326>
21. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Методичні рекомендації. К., 2012. 34 с.
22. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / За ред. І.Д.Беха, К.І.Чорної. Гірська школа Українських Карпат. 2015. № 12-13. С. 27-37.
23. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти : посіб. для вчителів та методистів почат. навч. К. : Богданова А. М., 2009. 226 с.
24. Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології: навчально-методичний посібник. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2012. 128 с.

25. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві. Київ: Рад. школа, 1984. 254с.
26. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник 3-тє вид., перероб. і доп. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2013. 232 с.
27. Червінська І. Б., Довбенко С. Ю. Теоретико-методологічні засади виховної роботи в початковій школі. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. у-ту, 2013. 566 с.

МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Предмет і завдання шкільної музичної освіти.

Загальна характеристика діючої програми з музичного виховання.

Характеристика діючої програми з музичного виховання для 1 класу (НУШ).

Характеристика діючої програми з музичного виховання для 2 класу.

Характеристика діючої програми з музичного виховання для 3 класу.

Характеристика діючої програми з музичного виховання для 4 класу.

Особливості організації навчально-виховного процесу з музичного мистецтва у початкових класах.

Загальна характеристика музичного репертуару для дітей 1-4 класів.

Виховне значення музики як виду мистецтва для молодших школярів.

Принципи і методи музичного виховання.

Мета та основні завдання музичного виховання у початкових класах.

Коротка характеристика музичних концепцій ХІХ-ХХ ст.

Особливості організації навчально-виховного процесу з музичного виховання.

Слухання музики як вид діяльності в початкових класах.

Вікові особливості слухання і сприйняття музики учнів початкових класів.

Основні етапи слухання музики.

Коротка характеристика музичного репертуару зі слухання музики.

Аналіз музичних творів у процесі слухання музики.

Застосування хорового співу на уроках музичного мистецтва в початкових класах.

Особливості хорового співу.

Співацька постава.

Вокальні навички.

Хорові навички.

Коротка характеристика музичного репертуару зі співу.

Основні форми роботи з музичного виховання в початкових класах

Урок музики – основна форма організації музичного виховання учнів.

Типи уроків та їх стисла характеристика.

Будова уроку музичного мистецтва.

Тематика уроків музичного мистецтва у 1-4 класах.

Позакласна робота з музичного виховання в початковій школі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
2. Жулковський Б. Зарубіжні системи музичного виховання дошкільнят і молодших школярів. *Початкова школа*. № 12. 2017. С. 48-51.
3. Закон України «Про освіту» URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172145.html
4. Закон України «Про позашкільну освіту» // Освіта. – 1990. – 29 вересня. Або URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
5. Закон України «Про загальну середню освіту». URL: <https://zakon.help/law/651-XIV/edition28.09.2017/>
6. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
7. Лист МОН України від 17.08.2016 1/9-437 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/6119->
8. Лобова О. В. Музика : Підруч. для 4 кл. К. : Школяр, 2004. 143 с.
9. Лобова О. В. Музика : Підруч. для 2 кл. К. : Школяр, 2003. 142 с.
10. Лобова О. В. Музика : Підруч. для 3 кл. К. : Школяр, 2004. 143 с.
11. Лобова О. В. Уроки музичного мистецтва в 2 класі : Методичний посібник. К. : Школяр, 2013. 120 с.
12. Лобова О. Музично-творчий розвиток молодших школярів засобами музично-рухливої діяльності. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені ВО Сухомлинського*. Серія: Педагогічні науки. 2016. № 2 (53). С. 109-113.
13. Методика музичного виховання: Урок музичного мистецтва в сучасній українській школі: методичні рекомендації до змісту, організації та проведення уроків музичного мистецтва в ЗОШ для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6020204 «Музичне мистецтво», 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) / Укладач М.М. Качур. Мукачево: МДУ, 2017. 26 с.
14. На допомогу вчителю початкових класів. 1 клас: для загальноосвітніх навч. закл. України. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. – 144 с.
15. На допомогу вчителю початкових класів. 2 клас: для загальноосвітніх навч. закл. України. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. – 144 с.
16. На допомогу вчителю початкових класів. 3 клас: для загальноосвітніх навч. закл. України. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. – 144 с.
17. На допомогу вчителю початкових класів. 4 клас: для загальноосвітніх навч. закл. України. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. – 144 с.
18. Національна доктрина розвитку освіти України. URL: <file:///C:/Users/Юрій/Downloads/natsionalna%20doktryna.pdf>.
19. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. URL: <http://ukraine.uapravo.net/data/base28/ukr28703.htm>.

20. Нова українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи.-
<http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczyia.pdf>
21. Опис ключових змін до навчальних програм (1-4 класи) ». URL:<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola-2016-2/>
22. Опис ключових змін до орієнтовних вимог до оцінювання та методичних рекомендацій». URL:<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola-2016-2/>
23. Островський В. М., Сидір М. В. Уроки музики. 1-4 класи. Посібник для вчителя / В. М. Островський, М. В. Сидір. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 60 с.
24. Печерська Е.П. Уроки музики в початковій школі. К.: Либідь, 2001. С.140-142.
25. Рагозіна В. В., Руденко І. В. Система творчих завдань на уроках музичного мистецтва у 1-му класі. За програмою інтерактивного курсу «Мистецтво»: Навчально-методичний посібник Тернопіль Навчальна книга – Богдан, 2019. 80 с.
26. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі. Тернопіль: Навчальна книга, 2001. С. 5-22.
27. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
28. Яскулко М. К. Музика. 3 клас: тематичне планування та розробка уроків / М. К. Яскулко. Х.: Вид-во «Ранок», 2011. 144 с.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Види навчальних занять з образотворчого мистецтва. Методика проведення занять з ліплення. Способи і прийоми.

Психологічні й композиційні особливості виконання малюнків дітьми молодшого віку.

Методи навчання на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.

Робота з папером і картоном на уроках образотворчого мистецтва. Аплікація, витинанка, оригамі.

Форми організації навчально-пізнавальної діяльності на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.

Використання принципу наочності на уроках образотворчого мистецтва.

Організація позакласної та позашкільної роботи з образотворчого мистецтва.

Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках образотворчого мистецтва.

Критерії та підходи.

Методика ознайомлення молодших школярів з творами образотворчого мистецтва.

Міжпредметні зв'язки на уроках і в позакласній роботі з образотворчого мистецтва.

Види навчальних занять з образотворчого мистецтва. Методика проведення уроків декоративного малювання. Орнаменталістика.

Види навчальних занять з образотворчого мистецтва. Методика проведення уроків тематичного малювання й ілюстрування літературних творів.

Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу. Календарно-тематичне планування. Структура і види навчальних занять з образотворчого мистецтва.

Види навчальних занять з образотворчого мистецтва. Методика проведення уроків малювання з натури.

Матеріали, інструменти, ТЗН на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі.

Навчально-методичне забезпечення занять з образотворчого мистецтва. Програми, підручники, наочні матеріали.

Декоративно-вжиткове мистецтво. Народні промисли й ремесла Гуцульщини.

Обладнання й художнє оформлення кабінету образотворчого мистецтва.

Українська народна писанка, її символіка, художні особливості й техніки виконання.

Особливості декоративного малювання. Петриківський розпис.

Основи кольорознавства. Класифікація й психофізіологічна дія кольорів.

Особливості роботи акварельними фарбами та гуашшю. Відмінності художніх технік.

Засоби образотворчої мови і властивості художніх технік та матеріалів на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.

Основи образотворчої грамоти. Закони перспективи. Правила, прийоми і засоби композиції.

Українське народне декоративно-вжиткове мистецтво. Народні промисли й ремесла Галичини.

Види та особливості художніх технік декоративно-вжиткового мистецтва. Орнамент та його види.

Види та жанри образотворчого мистецтва. Засоби виразності та художні особливості різних видів образотворчого мистецтва.

Декоративно-вжиткове мистецтво як джерело художнього виховання молодших школярів.

Образотворче мистецтво й методика його викладання. Актуальні питання художньої освіти.

Мета і головні завдання викладання образотворчого мистецтва в школі. Освітня галузь «Мистецтво».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є. А., Проців В. І., Свид С. П. Художні техніки у школі: навч.-метод. посібник для студентів худ.-граф. факультетів вищ. навч. закладів. К.: ІЗМН, 1997. 312 с.

2. Гнатюк М. В. Особливості розвитку образотворчого мистецтва і методики навчання в Україні. Вісник Прикарпатського ун-ту. Педагогіка. 2006. Вип. XII. С.63-72.
3. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник у 2-х томах / За ред. Я.П. Запаско. Львів: Афіша, 2000. I т. 364 с. II т. 400 с.
4. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
5. Закон України «Про освіту» URL:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172145.html
6. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: навч. посібник. К.: Вища школа, 2002. 190 с.
7. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
8. Крвавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посібн.: У 3ч. / Передмова проф. В. Скотного. Ч.І Львів: Світ, 2003. 256 с.
9. Любарська Л. М. Образотворче мистецтво: підруч. для 3кл. К.: Форум, 2003. 112 с.
10. Любарська Л. М., Резніченко М. І., Протопопова О. М. Образотворче мистецтво. 1-4 класи. Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. 52 с.
11. Масол Л. Концепція загальної мистецької освіти. Мистецтво і освіта. 2004. № 1.
12. Опис ключових змін до навчальних програм (1-4 класи) ». URL:<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola-2016-2/>
13. Опис ключових змін до орієнтовних вимог до оцінювання та методичних рекомендацій». URL:<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola-2016-2/>
14. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. 216 с.
15. Полякова Г. А. та ін. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: навч.-метод. посібник для вчителів. Харків: «Скорпіон», 2001. 160 с.
16. Ружицький В. А., Малиніна А. О. Основи петриківського розпису: навч.-метод. Посібник. Харків «Скорпіон», 2003. 48 с.
17. Соломченко О. Г. Писанки Українських Карпат. Ужгород: Карпати, 2002. 238 с.
18. Трач С. К. Уроки образотворчого мистецтва 4(3) клас: посібник для вчителя. Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2001. 112 с.
19. Українське народознавство / За ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Горинь, Р. Ф. Кирчіва. Львів: Фенікс, 1994. 608 с.

МЕТОДИКА ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Мета і завдання освітньої галузі «Технологія» Державного стандарту початкової ланки освіти.

Історичні аспекти впровадження трудового навчання в українських школах.

Методика ознайомлення учнів початкових класів із загальними основами сучасного виробництва на уроках праці.

Пропедевтика професійної орієнтації молодших школярів.

Мета, завдання та зміст програми трудового навчання у початкових класах.

Основні методичні ідеї програми трудового навчання молодших школярів.

Конструктивно-технологічний підхід у трудовому навчанні.

Комплексний підхід до уроків праці. Виховання, навчання і розвиток молодших школярів у трудовому навчанні.

Санітарно-гігієнічні та методичні вимоги до створення робочої кімнати для трудового навчання учнів початкових класів.

Обладнання робочих місць вчителя і учнів для виготовлення виробів з різних матеріалів та технічного моделювання. Дотримання порядку на робочому місці.

Матеріально-технічне та наочно-методичне забезпечення уроків трудового навчання в початкових класах.

Методи трудового навчання, їх класифікація. Особливості застосування методів трудового навчання у роботі з молодшими школярами.

Методи трудового навчання за джерелами отримання знань, умінь і навичок, вимоги до їх застосування в початкових класах.

Методи навчально-виховної роботи з трудового навчання за видами діяльності учнів.

Інструктаж у трудовому навчанні молодших школярів. Види інструктажів, методичні особливості їх застосування.

Методичні вимоги до уроків трудового навчання в початкових класах, їх особливості.

Планування і проведення уроків трудового навчання в початкових класах.

Орієнтовна структура уроку трудового навчання в початковій школі.

Перспективна підготовка вчителя до уроків трудового навчання.

Безпосередня підготовка вчителя початкових класів до уроку праці. Конспект уроку.

Форми організації навчальної роботи учнів на уроках праці.

Методика ознайомлення молодших школярів з трудовими завданнями (продуктами праці).

Методика навчання молодших школярів умінням планувати трудовий процес.

Формування в учнів 1-4 класів умінь виконувати технологічні операції з обробки матеріалів, які використовуються на уроках праці.

Вимоги до знань і умінь учнів з трудового навчання в початкових класах.

Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках праці. Критерії та методичні підходи.

Специфіка уроків трудового навчання в малокомплектній школі.

Проведення спостережень і дослідів з вивчення найважливіших властивостей матеріалів, з якими працюють учні на уроках праці в початкових класах.

Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках трудового навчання.

Позакласна робота з трудового навчання та виховання молодших школярів.

Методика проведення екскурсій з молодшими школярами на господарсько-виробничих об'єктах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Веремійчик І. М., Тименко В. П. Трудове навчання 3 клас. URL: <http://pidruchnyk.com.ua/680-trudove-navchannya-veremychik-timenko-3-klas.html#sel=1:1,1:2>
2. Веремійчик І. М., Тименко В.П. Трудове навчання 4 клас. URL: Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchnyk.com.ua/680-trudove-navchannya-veremychik-timenko-4-klas.html#sel=1:1,1:2>
3. Веремійчик І. М., Тименко В. П. Методика трудового навчання в початкових класах. Тернопіль, 2005.
4. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
5. Закон України «Про загальну середню освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
6. Закон України «Про освіту» URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172145.html
7. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
8. Котелянець Н. В., Агеєва О. В. Трудове навчання 4 клас URL: <http://pidruchnyk.com.ua/tags/%C4%EE%F2%E5%EB%FF%ED%E5%F6%FC/>
9. Науково-методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів та оформлення сторінок класних журналів у 1-4 класах / укладач Ротфорт Д.В. https://docs.google.com/document/d/1x36dfP9wer_zU2EzSShKxZSPIKS9JMaR9tWWHA4tak/edit
10. Опис ключових змін до навчальних програм (1-4 класи) ». URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola-2016-2/>
11. Опис ключових змін до орієнтовних вимог до оцінювання та методичних рекомендацій». URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola-2016-2/>
12. Павич Н. М., Бучківська Г. В. Трудове навчання 4 клас. Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchnyk.com.ua/tags/%C4%EE%F2%E5%EB%FF%ED%E5%F6%FC/>
13. Планування уроків трудового навчання у 4 класі 2016/2017 / Н. М. Павич, Г. В. Бучківська. URL: http://www.yrok.net.ua/load/kalendarne_planuvannja/trudove_navchannja/kalendarne_planuvannja_4_klas_za_onovlenimi_programami/140-1-0-6310
14. Сидоренко В., Котелянець Н. Трудове навчання 1 клас. URL: <http://pidruchnyk.com.ua/trudove1>

15. Сидоренко В., Контелянєць Н. Трудове навчання 2 клас [Електронний ресурс] URL: <http://pidruchnyk.com.ua/trudove1>
16. Степанова Л. В. Методика трудового навчання в початкових класах: навчально-методичні матеріали. Ч.1. Івано-Франківськ, 2007. 80 с.
17. Степанова Л. В. Методика трудового навчання в початкових класах: навчально-методичні матеріали. –Ч.2. . Івано-Франківськ, 2008 90 с.
18. Тименко В. П., Веримійчик І. М. Трудове навчання 1 клас. URL: <http://pidruchnyk.com.ua/trudove1>
19. Тименко В. П., Веримійчик І. М. Трудове навчання 2 клас [Електронний ресурс] /В. П. Тименко, І. М. Веримійчик. URL: <http://pidruchnyk.com.ua/trudove1>
20. Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. URL: <http://osvita.ua/school/program/8793/>
21. Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. URL:<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
22. Хімчук Л. І. Дидактичні матеріали для занять з трудового навчання у початковій школі. Івано-Франківськ, «Ярина», 2016. 136 с.
23. Хорунжий В. І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання. Тернопіль. : Астон, 2007. 252 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється «Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».